

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Vladimir Timofti și Constantin Alerguș,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Tatiana Ioniță, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

Jurjiu Veaceslav Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.04.2017 - 27.06.2017;

Instanța de apel: 31.07.2017 - 11.10.2017;

Instanța de recurs: 08.12.2017 - 30.01.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni (sediul central) din 27 iunie 2017, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Veaceslav Jurjiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.27, 248 alin.(1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, echivalentul a 3000 lei.

A fost dispusă confiscarea corpurilor delictive – 7 248 pachete de țigări.

A fost dispusă restituirea către proprietar a corpurilor delictive - autocamionului și semiremorcii, fără confiscarea contravalorii acestora.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constat în fapt că, Veaceslav Jurjiu acționând cu intenție directă, urmărind scopul obținerii profitului ilicit prin săvârșirea contrabandei de țigări în proporții mari, prin ascundere în loc special adaptat în acest scop, având în posesie autocamionul de model „Mercedes 1846 LS Actros” cu n/î xxxxx și semiremorca de model „Koegel” cu n/î xxxxx, la sfârșitul lunii iulie 2016 a camuflat în podeaua dublă, special amenajată pentru transportarea produselor de tutun, a semiremorcii menționate, 7 248 de pachete de țigări cu timbru de acciz al Republicii Moldova, dintre care 3 180 pachete marca „Hilton Gold”, 1 130 pachete marca „Ritm Classic”, 2 538 pachete marca „Rothmans”, 400 pachete marca „Kent”.

În continuarea acțiunilor sale infracționale și realizării scopului dorit, la începutul lunii august 2016, ducându-l în eroare pe Valeriu Burlacu, fără a-i comunica despre schema infracțională inventată, l-a angajat în calitate de șofer al mijlocului de transport de model „Mercedes LS Actros” cu n/î xxxxx ce tracta semiremorca de model „Koegel” cu n/î xxxxx în care deja erau camuflate țigările, în vederea

transportării mărfii sub formă de bare și tije din oțeluri nealiat de la ÎM „Mold Metallurghiceski Zavod” SA cu adresa juridică or. Rîbnița la adresa SC „Steel Trading Company Limited” România.

Astfel, Valeriu Burlacu, necunoscând despre intențiile lui Veaceslav Jurjiu, la 03 august 2016, în jurul orei 02:00, aflându-se la volanul autocamionului menționat, care transporta conform actelor de însoțire și declarației vamale electronice DVE nr. 305414764 marfa sub formă de bare și tije din oțeluri nealiat cu greutatea de 21 599 kg, s-a prezentat în zona de control vamal a postului vamal Sculeni (auto), direcția ieșire din Republica Moldova, unde în cadrul controlului vamal efectuat de către inspectorii vamali, în podeaua dublă a semiremorcii, special amenajată pentru transportarea produselor din tutun, au fost depistate și ridicate 7 248 pachete de țigări cu timbru de acciz al Republicii Moldova, dintre care 3 180 pachete marca „Hilton Gold”, 1 130 pachete marca „Ritm Classic”, 2 538 pachete marca „Rothmans”, 400 pachete marca „Kent”, care nu au fost declarate organului vamal.

Conform raportului nr. 5671/01-4 din 05 august 2016, întocmit de Serviciul VVVC al Biroului vamal Ungheni, valoarea pe piață a mărfurilor depistate tănuite de organul vamal, și anume 7 248 pachete de țigări cu timbru de acciz al Republicii Moldova constituie în total suma de 117 376 lei, ceea ce reprezintă proporții mari.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea respingerii solicitării acuzării privind confiscarea contravalorii autocamionului de model „Mercedes 1846 LS Actros” cu n/î xxxxx și semiremorcii de model „Koegel” n/î xxxxx de la Veaceslav Jurjiu, cu pronunțarea unei hotărâri prin care corpurile delictate menționate, să fie restituite proprietarului, cu confiscarea contravalorii acestora de la Veaceslav Jurjiu.

În motivarea apelului a invocat că, sentința primei instanțe este neîntemeiată în partea respingerii solicitării procurorului de a confisca contravaloarea corpurilor delictate și anume a autocamionului de model „Mercedes 1846 LS Actros”, n/î xxxxx și semiremorcii de model „Koegel”, n/î xxxxx, deoarece după cum rezultă din materialele cauzei penale, și anume a cartelei transportului nr.540539575 din 11.01.2017, proprietar al autocamionului de model „Mercedes 1846 LS Actros” cu n/î xxxxx, este mama inculpatului, Zinaida Jurjiu, însă anume inculpatul a utilizat autocamionul și semiremorca la săvârșirea faptei infracționale, ascunzând pachetele de țigări în locul special amenajat al semiremorcii date.

Faptul că țigările ridicate din semiremorca de model „Koegel” cu n/î xxxxx, au fost amplasate într-un loc special amenajat, se dovedește prin materialele cauzei penale, și anume: procesul-verbal de reținere a mărfurilor aflate sub control vamal din 03.08.2016 (f.d.29), actul de control fizic vamal din 03.08.2016 (f.d.30-31), procesul-verbal de examinare a obiectului din 13.01.2017 (f.d.49-50), procesul-verbal de audiere a bănuțului Valeriu Burlacu (f.d.85), procesul-verbal de audiere a martorilor Igor Biciuev și Stelian Bejenaru (f.d.108-109).

Prin ascunderea pachetelor de țigări în locul special amenajat al semiremorcii, se demonstrează faptul că acestea sunt predestinate pentru trecerea permanentă a frontierei vamale a bunurilor nedeclarate, pentru obținerea de venituri pentru inculpat.

Adaptarea prealabilă a mijlocului de transport, în vederea săvârșirii infracționii, reprezintă prin sine un instrument de săvârșire a infracționii de contrabandă și

revenirea semiremorcii și autocamionului în circuitul legal ar permite comiterea faptelor infracționale de contrabandă în continuare.

Or, eliminarea acestor riscuri, poate fi obținută prin confiscarea contravalorii autocamionului de model „Mercedes 1846 LS Actros” cu n/î xxxxx și semiremorcii de model „Koegel” cu n/î xxxxx, această acțiune fiind justă în apărarea intereselor societății și care prevalează asupra interesului individual al persoanei și care, ca procedeu legal, urmărește scopul prevenirii săvârșirii unor fapte delictuale pe viitor.

Conform raportului de evaluare nr.28/10-00065 din 04.04.2017, s-a stabilit că valoarea medie de comercializare pe piață a unui autocar „Mercedes 1846 LS Actros”, anul fabricării 2002, constituie circa 14 800 euro. Conform cursului oficial al BNM la 04.04.2017, prețul mediu pe piață a corpului delict constituie circa 306 959 lei MDL. Valoarea medie de comercializare pe piață a unei semiremorci „Koegel SN 24”, anul fabricării 1993, constituie circa 2 600 euro. Conform cursului oficial al BNM la 04.04.2017, prețul mediu pe piață a corpului delict constituie circa 53 952 lei MDL.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul procurorului, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, prima instanță în corespundere cu prevederile art.397 pct.2) Cod procedură penală, pe lângă chestiunile enumerate cu privire la calificarea acțiunilor inculpatului și aplicarea pedepsei penale principale, la speță s-a expus și cu privire la subiectul confiscării speciale a bunurilor care au constituit obiectul infracțiunii de tentativă a contrabandei și corect a respins solicitarea acuzării privind confiscarea contravalorii autocamionului de model „Mercedes 1846 LS Actros” cu n/î xxxxx și semiremorcii de model „Koegel” cu n/î xxxxx, or, deși această măsură urmărește un scop legitim totuși este disproporțională, mai mult, autocamionul menționat cât și remorca în litigiu aparțin mamei inculpatului.

La fel, instanța de apel a notat că, valoarea obiectului contrabandei constituit din pachete cu țigări a fost estimată la suma de 117 376 lei, pe când contravaloarea unității de transport și semiremorcii în sumă de 360 884 lei, confiscarea contravalorii cărora s-a solicitat, cu mult depășește valoarea obiectului contrabandei, ceea ce presupune încălcarea principiului proporționalității.

Deși autocamionul de model „Mercedes 1846 LS Actros”, n/î xxxxx și semiremorca de model „Koegel”, n/î xxxxx, au servit inculpatului Veaceslav Jurjiu la săvârșirea tentativei de trecere peste frontiera vamală a bunurilor nedeclarate, instanța de apel a atestat că, în cadrul urmăririi penale nu au fost administrate probe pertinente, concludente și utile care ar demonstra faptul că acestea ar fi fost predestinate pentru o astfel de activitate cu caracter permanent.

La fel, acuzatorul de stat nici în prima instanță și nici în instanța de apel nu a prezentat probe pertinente și concludente prin care să se demonstreze faptul, că trecerea ilegală de către Veaceslav Jurjiu peste frontiera vamală a țigărilor este o activitate sistematică și producătoare de venituri pentru el.

Astfel, în cazul în care inculpatului i s-a stabilit o pedeapsă penală pecuniară sub formă de amendă în mărime de 150 unități convențional, echivalentă cu suma de 3 000 lei, cu confiscarea pachetelor de țigări recunoscute în calitate de corpuri delict, deci fiind astfel asigurate interesele statului, măsura de confiscare a contravalorii unității de transport și semiremorcii nu poate fi apreciată ca fiind una compensatorie pentru stat,

ci doar ca o măsură de pedeapsă suplimentară care în situația dată nu este proporțională cu gravitatea faptei săvârșite.

5. Procurorul, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că, de către instanțele de fond a fost reținut faptul că autocamionul de model „Mercedes 1846 LS Actros”, n/î xxxxx și semiremorca de model „Koegel”, n/î xxxxx, au servit inculpatului la tentativa de trecere peste frontiera vamală a bunurilor nedeclarate, numai că nu a fost demonstrat faptul că acestea ar fi fost predestinate pentru o astfel de activitate permanent.

Însă, în art.106 Cod penal, nu este specificat despre faptul că „bunurile ori contravaloarea acestora sunt supuse confiscării, în condițiile în care permanent, sunt utilizate la comiterea infracțiunilor”, prin urmare fiind suficientă săvârșirea a unei singure infracțiuni.

Cu referire la afirmațiile instanțelor de judecată, precum că Curtea Europeană în practică a statuat că simpla faptă de încălcare a legislației vamale nu este suficientă pentru aplicarea măsurii de confiscare, procurorul a indicat că, în cazul de față a fost încălcată nu numai legislația vamală, dar și cea penală, fiind săvârșită o infracțiune, iar la caz se aplică normele penale, astfel art.106 Cod penal, prevăzând expres confiscarea contravalorii bunurilor care au fost utilizate la săvârșirea infracțiunii.

Consideră că, instanța de apel nu a apreciat la justa valoare argumentele descrise în apelul procurorului cu privire la aplicarea confiscării speciale prevăzute în art.106 alin.(3) Cod penal, în partea încasării de la inculpat a contravalorii autocamionului de model „Mercedes 1846 LS Actros” cu n/î xxxxx și semiremorcii de model „Koegel” cu n/î xxxxx, adoptând o decizie ilegală în acest sens.

6. Asupra recursului declarat de procuror a prezentat referință inculpatul care s-a expus pentru respingerea acestuia ca inadmisibil.

7. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului, pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate în acest articol.

Din textul recursului, se constată că recurentul invocă drept temei de declarare a acestuia prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, invocând afirmația că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Exprimându-și dezacordul cu decizia instanței de apel în partea respingerii

solicitării cu privire la încasarea contravalorii autocamionului și semiremorcii, procurorul susține că instanțele de fond și apel greșit și-au bazat soluția de a respinge solicitarea de confiscare a contravalorii mijloacelor de transport. Or, art.106 Cod penal nu conține prevederi că bunurile ar urma să fie confiscate doar în condițiile în care permanent sunt utilizate la comiterea infracțiunilor, fiind suficientă comiterea numai a unei singure infracțiuni. În cazul dat este încălcată nu doar legislația vamală dar și cea penală, astfel fiind irelevante referirile la practica CEDO.

Însă, verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că temeiul indicat nu și-a găsit confirmare, invocând în acest context următoarele.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține că, prin sentința primei instanțe, care a fost menținută prin decizia instanței de apel, lui Veaceslav Jurjiu i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, echivalentul a 3000 lei.

Pe parcursul procesului penal a fost stabilit că, valoarea obiectului contrabandei constituit din pachete cu țigări a fost estimată la suma de 117 376 lei, contravaloarea unității de transport și semiremorcii fiind estimată la suma de 360 884 lei.

Deci, în opinia Colegiului penal lărgit, instanța de apel corect a menținut sentința primei instanțe prin care a fost respinsă solicitarea acuzării referitor la confiscarea contravalorii autocamionului de model „Mercedes 1846 LS Actros” cu n/î xxxxx și semiremorcii de model „Koegel” cu n/î xxxxx, menționând că, confiscarea contravalorii autocamionului și semiremorcii, cu mult depășește valoarea obiectului contrabandei, ceea ce presupune încălcarea principiului proporționalității.

Astfel, în cauza *Silivkiene vs. Lituania*, în ceea ce privește raportul de proporționalitate dintre scopul confiscării și drepturile fundamentale ale petentei, Curtea Europeană a reținut ideea conform căreia în cazul unei confiscări de proprietăți echilibrul just dintre scop și drepturi depinde de mai mulți factori, inclusiv de comportamentul proprietarului.

În acest sens, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului prin care se invocă că, în speță a fost încălcată nu numai legislația vamală, dar și cea penală, fiind săvârșită o infracțiune și astfel impunându-se în mod imperativ aplicarea prevederilor art.106 Cod penal, or, confiscarea autocamionului, ca măsură de siguranță și de pedeapsă, este evident neproporțională, fiindcă impută inculpatului consecințe extreme individuale, fiind astfel încălcate prevederile art.1 Protocolul nr.1 adițional la CȚEDO.

Mai mult, urmează a fi reținut că, corpurile delictive – 7 248 pachete de țigări, estimate la suma de 117 376 lei, au fost confiscate în folosul statului.

Colegiul penal lărgit reține că într-adevăr este admisibilă confiscarea contravalorii bunurilor utilizate sau destinate pentru săvârșirea doar și unei singure infracțiuni, conform art.106 Cod penal, însă aplicarea acestor prevederi este prerogativa instanțelor judecătorești și poate fi aplicată luându-se în vedere un cumul de circumstanțe concrete însă nu doar alegații de ordin general.

La fel, urmează a fi indicat că, confiscarea contravalorii autocamionului de model „Mercedes 1846 LS Actros” cu n/î xxxxx și semiremorcii de model „Koegel” cu n/î xxxxx nu este proporțională cu gravitatea faptei săvârșite, dat fiind faptul că contravaloarea unității de transport și semiremorcii a fost estimată la suma de 360 884 lei, pe când valoarea amenzii stabilite de către prima instanță ca pedeapsă, constituie 150 unități convenționale, ce se echivalează la 3 000 lei, fapt ce vădit încalcă principiul proporționalității între sancțiunea aplicată și gravitatea faptei, adică valoarea bunului confiscat depășește de 120 ori valoarea amenzii stabilite.

Astfel, împrejurările enunțate denotă în mod concludent că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, pe când temeiul invocat în recursul ordinar este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este neîntemeiat, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Tatiana Ioniță, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui ***Jurjiu Veaceslav Xxxxx***.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 martie 2018.

Președinte

Judecători

Petru Ursache

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș